

School en CLB weigeren redelijke aanpassingen voor een leerlinge met ASS; geen directe discriminatie op grond van handicap

Situatie

Een leerlinge was in het schooljaar 2023-2024 ingeschreven in een secundaire school in Vlaams-Brabant, waar ze in het vierde middelbaar de richting Grieks-Latijn volgde. Zij startte het schooljaar in een dagziekenhuis voor jongeren met psychische moeilijkheden, waar een langdurig observatietraject plaatsvond. Er was op dat ogenblik een vermoeden van autismespectrumstoornis (ASS). Dit vermoeden zou in februari 2024 worden bevestigd, door een diagnose met ASS door een Centrum voor geestelijke gezondheidszorg.

Nadat haar opname in het dagziekenhuis werd beëindigd, startte de leerlinge vanaf 20 november 2023 op school. De klassenraad besloot dat zij moest starten in een systeem waarin ze halftijds les volgde in de klas en halftijds naar het openleercentrum van de school ging. Op 28 december 2023 lieten de ouders aan de school weten dat de leerlinge voltijds les zou volgen vanaf januari 2024, in samenspraak met haar huisarts.

Op 21 februari 2024 vond een overleg plaats op de school, met als aanleiding dat de leerlinge formeel de diagnose autismespectrumstoornis had ontvangen. Tijdens het overleg werden de mogelijke onderwijsvormen besproken. Op 23 februari 2024 liet het Centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) aan de school weten dat in overleg met een kinderpsychiater werd gekozen voor tijdelijk onderwijs aan huis (TOAH) voor de leerlinge.

Op een onbepaalde datum begin maart 2024 startte de school TOAH op. Op 26 maart 2024 bezorgden de ouders een medisch attest aan de school waaruit bleek dat de leerlinge niet kon deelnemen aan de paasexamens. Hierop zette de school TOAH tijdelijk stop. Op 25 april 2024 volgde een gelijkaardig medisch attest voor de rest van het schooljaar. Hierop besloot de school om TOAH definitief te stoppen.

Op 17 mei 2024 schreven de ouders de leerlinge in een andere school in.

Beoordeling door de Geschillenkamer

Beroepsgeheim

Voorafgaandelijk onderzocht de Geschillenkamer het beroepsgeheim waarop het CLB zich tijdens de schriftelijke procedure had beroepen om geen concrete informatie te delen over de situatie van de leerlinge. De Geschillenkamer merkte op dat het [VMRI-decreet](#) in artikel 22, vierde lid, een rechtsgrond bevat om personen te ontheffen van hun geheimhoudingsplicht wanneer het Vlaams Mensenrechteninstituut hen vraagt om informatie of documenten over te leggen. Uit de memorie van toelichting bij het VMRI-decreet blijkt evenwel dat dit artikel geen uitzondering kan inhouden op het strafrechtelijke beroepsgeheim. Het CLB en haar personeelsleden lijken te zijn gebonden door dit strafrechtelijke beroepsgeheim.

De Geschillenkamer merkte evenwel op dat het CLB optrad als verweerster en dat zij zich dus diende te verdedigen tegen een discriminatieklacht. De Geschillenkamer stelde bovendien vast dat de persoon ten aanzien van wie het CLB gebonden was door het beroepsgeheim, de leerlinge, ook een betrokken partij was in de procedure, als tweede indiener van de klacht. Tijdens de hoorzitting verklaarde het CLB dat het, op voorwaarde van uitdrukkelijke toestemming van de leerlinge, met de Geschillenkamer bepaalde informatie zou kunnen delen over haar concrete situatie. De leerlinge gaf deze toestemming tijdens de hoorzitting. De Geschillenkamer zette de zitting verder achter gesloten deuren. De Geschillenkamer benadrukte in haar oordeel tot slot dat haar leden gebonden zijn door het beroepsgeheim en dus alle gedeelde informatie vertrouwelijk moeten behandelen.

Weigering van redelijke aanpassingen

De Geschillenkamer besloot dat er in deze zaak sprake was van een weigering van redelijke aanpassingen voor een persoon met een handicap.

Dat de leerlinge obstakels ondervond in haar gelijkwaardige deelname aan het onderwijs was al duidelijk bij de start van het schooljaar. Het gegeven dat een formele medische diagnose van ASS pas in februari 2024 volgde, kon geen afbreuk doen aan deze realiteit.

Alle partijen hadden ook hetzelfde doel voor ogen: de leerlinge in staat stellen om voltijds naar school te gaan. De partijen erkenden dat leersteun en begeleidende zorgmaatregelen nodig waren om dit doel te kunnen bereiken. De Geschillenkamer stelde echter vast dat het CLB nooit een GC-verslag (een Gemeenschappelijk Curriculum verslag dat nodig is voor extra

ondersteuning) had opgemaakt voor de leerlinge. Door het ontbreken van dit verslag kon de school geen uitgebreide leersteun aanbieden.

Zowel de school als het CLB stelden tegenover de Geschillenkamer dat zij tijd nodig hadden om de leer- en zorgnoden van de leerlinge in kaart te brengen. De Geschillenkamer erkende dat dit proces een zekere tijd kan vragen, maar kon niet anders dan vaststellen dat gedurende een lange periode van zes maanden geen volwaardig traject van ondersteunende en begeleidende maatregelen werd ontwikkeld voor de leerlinge. De verklaringen die de school en het CLB hiervoor gaven, waaronder het uitblijven van een medische diagnose, konden geen afdoende verantwoording bieden voor het langdurig ontbreken van dit traject. Het was voor de Geschillenkamer ook onduidelijk waarom de school TOAH had stopgezet, louter en alleen omdat de leerlinge geen examens meer zou afleggen op medisch advies.

Geen directe discriminatie

De leerlinge en haar moeder stelden ook dat:

- directieleden van de school discriminerende uitspraken hadden gedaan, waaronder dat de leerlinge in een instelling zou moeten zitten;
- het CLB onterecht melding had gemaakt van de gezinssituatie bij een Ondersteuningscentrum Jeugdzorg (OCJ); en
- dat de school vertrouwelijke medische informatie had opgevraagd bij andere artsen dan de op dat ogenblik behandelende arts van de leerlinge.

De Geschillenkamer kon op geen van deze drie punten een discriminatie vaststellen. De indieners van de klacht hadden immers onvoldoende elementen aangevoerd om een vermoeden van directe discriminatie op grond van handicap of andere beschermde kenmerken te kunnen doen ontstaan.

Oordeel

Om die redenen oordeelt de Geschillenkamer:

- dat er geen sprake is van directe discriminatie op grond van handicap en/of andere beschermde kenmerken; en
- dat er sprake is van een weigering van redelijke aanpassingen voor een persoon met een handicap.

Aanbevelingen

Om de vastgestelde discriminatie te beëindigen, beveelt de Geschillenkamer aan beide verweersters aan:

- als individuele maatregel: indien de leerlinge zich opnieuw zou inschrijven in de verwerende school, een volwaardig leer- en zorgtraject uitwerken voor haar dat tegemoetkomt aan haar huidige noden.
- als structurele maatregel: ook in complexe en wijzigende omstandigheden verzekeren dat leerlingen met een handicap tijdig een volwaardig traject met gepaste ondersteunende en begeleidende maatregelen ontvangen.

De Geschillenkamer is een onafhankelijk orgaan van het Vlaams Mensenrechteninstituut. Ze buigt zich over discriminatieklachten en oordeelt of er sprake is van discriminatie. Deze samenvatting bindt de Geschillenkamer niet. Het oordeel is te vinden op vlaamsmensenrechteninstituut.be/geschillenkamer/oordelen.

Perscontact: Sarah Schoentjes 0497 05 62 82 | Dorien Geeroms 02 553 29 35
E-mail: geschillenkamer@vmri.be